

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 180—
pol leta . . . 90—
četrti leta . . . 45—
za mesec . . . 15—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . 120—
četrti leta . . . 60—
za mesec . . . 20—

JUGOSLAVIJA

Na pisemne naročbe brez poštne dajatve se ne moremo oziirati.

Novi naročniki naj pošiljajo naročnino po nakazilu.

Pri naročnini se zaračunajo po
sistem prostora in sicer
pri visoki ter 55 mm
široki prostori za enkrat 1 K
80 vln., za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Predsednik nar. predstavništva umrl.

LDU Beograd, 4. aprila. (Izvirno poročilo). Včeraj, na veliko soboto med 11. in 12. uro popoldne je nenadoma umrl predsednik narodnega predstavništva dr. Draža Pavlović. Še kratko pred svojo smrtjo je imel

politične razgovore s svojimi prijatelji. Ko se je vrnil domov in ravno hotel popiti čašico kave, ga je zadela srčna kap in v kratkih minutah je izdihnil.

Pogreb dr. Draže Pavlovića.

Beograd, 5. aprila. (Izvirno poročilo). Na svečan način se je vršila danes zadnja pot predsednika dr. Pavlovića. Pogreb se je vršil na državne stroške in na izrecno odredbo regenta z vsemi vojaškimi častmi. Prvotno za nedeljo določena pogrebna svečanost je bila prestavljena na danes dopoldne, ker so čakali prihoda oddaljenih pokojnikovih sorodnikov, kakor tudi prihoda nekaterih najavljenih poslancev.

Krsta je bila izpostavljena v takozvani Zimski palači, kjer se je zbrala

že ob 10. uri dopoldne ogromna množica z člani vlade, poslanci, zastopniki vojaških oblasti itd. na čelu. Po cerkveni slavnosti, ki jo je opravil metropolit Dmitrije, je imel v imenu akademije znanosti g. Jovan Žujević poslovitni govor, pevsko društvo »Stanković« pa je zapelo žalostinke. Člani vlade in parlamenta so ponesli rakev na mrtvaški voz. Častna stotinja pa se je poslovila od mrtvega predsednika po vojaških predpisih.

Madžarske meje ostanejo nespremenjene.

LDU Beograd, 3. aprila. Presbitero poročila iz Pariza: Konferenca poslancev je končala preučevanje ugovorov medžarske delegacije pri razpravah o mirovni pogodbi. Treba je še določiti besedilo spremnega pisma, ki bo priloženo definitivnemu načrtu pogodbe. Pogodba v svoji celoti ne bo znatno različna od načrta.

ki je bil prvotno izročena madžarski delegaciji. V glavnih potezih vsebuje ista teritorialna določila. Malo verjetno je, da bo definitivni načrt mirovne pogodbe predložen madžarski mirovni delegaciji pred sestankom šefov treh zaveznih sil v San Remu.

HRVATSKI AKADEMIKI PROTI VLADI IN ZA REKO.

LDU Zagreb, 3. aprila. Zagrebška akademska omladina je poslala včeraj prestolonasledniku Aleksandru nastopno brzojavko: »Vaše Višočanstvo! V poslednjem trenutku rešitve jadranskega vprašanja je nastala vest, ki ji ne moremo verovati, da je namreč kraljevska vlada pristala na to, da žrtvuje Reko in ozemlje pri Reki in Volovski za albanske kraje okoli Skadra. Akademski omladina vseučilišča v Zagrebu, opirajoč se na Vaše kraljevsko obetanje, ki nam je bilo dano, upa, da boste zastavili ves svoj napor v tujem svetu za pravično rešitev jadranskega vprašanja. Prosim Vas, da nikakor ne dopustite, da bi s kakršnimkoli korakom naše vlade padlo v robstvo še 100.000 našega naroda, ki živi vzhodno od Reke. Brez Reke nam je vse gospodarsko življenje za desetletja onemogočeno. Ne pristajamo na našega naroda trga. Akademsko na to, da se z najzavednejšim

demski omladina vseučilišča v Zagrebu.

VLADIN PARLAMENTARNI PROGRAM.

LDU Beograd, 2. aprila. »Tribuna« poroča: Ko se parlament po velikonočnih praznikih sestane, bi imel rešiti tri važna vprašanja in sicer: 1. proračunske dvanajstine; 2. volilni zakon in 3. zakon na vojne dolžike. Ta vprašanja se morajo rešiti v okviru pomirjenja vseh patriotskih elementov v državi brez odlašanja.

NOVA POOSTRITEV DANSKE KRIZE.

LDU Berlin, 3. aprila. Kakor doznava kodanski zastopnik lista »Vossische Zeitung«, je državni minister Linde zavrnil poziv radikalcov in socialnih demokratov, naj se takoj skliče državni zbor. S tem so pogajanja prekinjena in ni več upati, da se prepreči izbruh splošne stavke.

NOVE ITALIJANSKE LUMPARIJE NA REKI.

LDU Reka, 5. aprila. Zadnji čas je vojni poveljništvo na Reki izdalo prepoved, da ne sme nihče čez most med Reko in Sušakom, kdor nima posebnega dovoljenja, za katero je potreba dati dve fotografiji, in sicer ene za legitimacijo, druge pa za vojaško poveljništvo, pri katerem ostane. To dovoljenje odklanjajo najuglednejši jugoslovanski, jugoslovanski, ki hočejo dobiti dovoljenje, morajo podpisati izjavo, da čuho italijanski in da žele priklopiti Reke k Italiji. Fotografije, ki so se pri vojaškem poveljništvu, se dodajo omenjeni izjavi in se pošljejo v Pariz.

kot nov plebiscit. Mjaki, profesorji, učitelji in uradniki, stajajoči na Reki ne morejo v Sušak. Na ta način nameravajo Italijani pregnati jugoslovane iz Reke.

VELIKE STAVKE V ITALIJI.

LDU Berlin, 3. aprila. »Lokalanzeiger« javlja iz Lugana: V državnih podjetjih vlada popolna splošna stavka. Skupno stavka okoli 77.000 delavcev, Zveze italijanskih davčnih uradnikov vseh kategorij so stavili vladi ultimatum do 5. aprila. Delavci vseh italijanskih papirnic so včeraj prenehali z delom. Njih število znaša 35.000. Poljedelski nemiri se množijo.

† Dr. Draža Pavlović.

Nenadna smrt je pobrala prvega predsednika prvega parlamenta naše ujediniene osvobodene domovine. Zapustil nas je mož, ki je bil kljub svojim letom — umrl je v 53. letu — še svež in živahen, izgubili smo politika-poštenjaka in idealista, enega izmed žal ne pregostih, ki je res ljubil tudi svojo razširjeno domovino, ki se v svoji politiki ni pustil voditi samo od osebnih in strankarskih interesov kakor toliko drugih. Zato ga bomo ravno danes pogrešali tem težje.

Dr. Dragoljub Pavlović je bil rojen dne 16. julija 1867. v Knjaževcu v Timoškem okrožju. Njegov oče Milija je bil sodnik. Ljudsko šolo in nižjo gimnazijo je obiskoval v Zajčaru, višjo gimnazijo pa je dovršil v Nišu. Univerzo (zgodovino in modroslovje) je študiral deloma v Beogradu, deloma v inozemstvu na Dunaju ter v Freiburgu in Tübingnu. L. 1896. je napravil doktorat, naskar je bil leta 1897. imenovan za izrednega profesorja na beograjski univerzi, kjer se je v vnoem posvetil znanstvenemu delu in izdal več znanstvenih del.

S politiko se je začel baviti kmalu po svojem povratku iz inozemstva. Bil je pristajač radikalne stranke in je bil kot tak l. 1896. izvoljen v Narodno skupščino. V radikalni stranki je ostal do l. 1917., ko se je s Kostom Stojanovićem in Markom Trifkovićem postavil na čelo takozvanega disidentskega gibanja in v zvezi z ostalo opozicijo začel najostrejši boj proti korupciji in terorju, ki so ju gojili radikali. Ko se je v začetku marca sestal Narodno predstavništvo, je bil dr. Pavlović kljub prvotnemu odporu s strani radikalcov soglasno izvoljen za predsednika Narodnega predstavništva, čeprav je pripadal najmanjšemu parlamentarnemu klubu. Proti njegovemu vodstvu ni bilo tudi v času najhujših parlamentarnih

bojev z nobeno stranjo upravičenih pritožb.

Ko je prišlo do definitivnega razdora med demokrati in radikali in se je razbila prva koncentracijska vlada, se je razdvojila tudi disidentska skupina v parlamentu. Dr. Pavlović in Kosta Stojanović sta se približala demokratom. Stojanović je sprejel v demokratski vladi celo portfelj poljedelskega ministra, dr. Trifković pa še eni ali dvema pristajama pa je stopil v opozicijski blok.

Vsled Pavlovićeve smrti prevzame predsedniške pošte dosedanji prvi podpredsednik dr. Ribar, ki je danes še edini član predsedstva, ker je drugi podpredsednik dr. Janković vsled imenovanja za ministra svoje mesto odložil. To bo stališ vlade precej poslabšalo, ker je dr. Ribar odločen pristati Demokratske zaednice in kot tak svojega mesta ne bo pustil zlorabljati vladi in njenim strankam. Novih volitev izvesti na vlada ne bo mogla, ker i za volitve v prvi vrsti potreben kvorum, ki ga na vlada nima.

Prerana smrt dr. Pavlovića pomenja veliko izgubo, skoro katastrofo za našo politiko. Izgubili smo z njim najposposobnejšo osebo, ki bi mogla našti izhod iz nesrečne današnje vlade in parlamentarne krize. Situacija se je vsled njegove smrti brezdvomno zelo poslabšala.

Smolakovje izjave.

Naša zunanja in notranja politika.

Zadnje dni prošlega tedna se je dr. Smolaka mudil v Zagrebu. Nekemu tamkajšnjemu novinarju, ki ga je obiskal v svrhu informacij, je podal o našem zunanjem in notranjepolitičnem položaju te-le izjave:

Pasie je pozvan domov zato, ker

se splošno sodi, da bo jadransko vprašanje rešeno v najkrajšem času. Jaz smatram vprašanje Reke za najvažnejše. Vsa ostala vprašanja so napram njemu postranskega značaja. Uverjen sem, da moremo doseči, da Reka ne pride pod italijansko suvereniteto. Izgubiti jo moremo samo tedaj, če bi na to pristali sami. Če de posameznih krajev Dalmacije mislim, da bo ta stvar za nas povoljno rešena. V Italiji merodajni faktori že uvidevajo, da se ne morejo vzdržati v Dalmaciji. Mislim, da se bo Italija zadovoljila z nevtralizacijo dalmatinskih otokov.

Olasove, da sta Pasie in Trumbić v zadevah naše zunanje politike needina, smatram zgolj za govorico. Kolikor je meni znano, ni bila med tema dvema našima zastopnikoma v Parizu nikoli nasprotja. Če se je pa to zgodilo v zadnjem času, se je moglo zgoditi samo v slučaju, ko nas je Italija skušala postaviti pred alternativo: Reka ali Skader. Uverjen sem pa, da bo zadeva pred končno rešitvijo jadranskega vprašanja poravnana.

Kar se tiče naših notranjepolitičnih vprašanj, sem prepričan, da med nasprotnimi strankami ne more priti do načelne sprave. Moja akcija je imela samo namero pridobiti stranke, za začasno kombinacijo, kateri bi naj bila poverjena rešitev »stave«. Stal sem na stališču, da se mora, o stranke, ki so si z ozirom na narodno edinstvo in ureditve države blizu, sporazumeti v vprašanju Reke. Je treba izdelati demokratsko ustavo. O vladni krizi mislim, da se bo kmalu razbistrila in da bo naš položaj jasnejši še pred koncem tekočega meseca.

Prehrana.

Omenil sem prele tute špekulante in rekupercivce, ki imajo pri nas direkten eldorado. Ni treba iti daleč — pojdite samo v ljubljanske borzne kavarne, videli boste dovolj. Zgodilo so se slučaj, da naše kompenzacijsko blago tudi verizniki in agenti spremljalo celo v naši državi in to ne samo od Špila do Ljubljane, ampak povsod. Smo edina država, ki je nekako prenočena z raznimi zastopniki tučci, ki so se nastanili v vseh naših večjih centrih. Glavno ulogo je do pred par tedni izrala pri izvozu živil, predvsem žita, pri nas takozvala ameriška pomožna akcija za Avstrijo (American Relief). Če bi bili res zastopniki Amerikanci, potem bi bili že še zadovoljni. Tako pa so prišli z Dunaja in drugih mest iz Avstrije sami pristni židovi in ti funkirajo kot zastopniki. Povsod imate zastopnike, pojdite iz

Težkoče mlade Jugoslavije.

(Dalje.)

Ker je pri nas dela dovolj in še več izgledov za bodočnost, se v vseh večjih obratih opaža velik dotok kvalificiranega delavstva, ki nam ga sicer še vedno primanjkuje. Mnogo pripomore k temu tudi razmeroma ugodno prehranbeno stanje in pa obča družabna in politična demokracija, ki je v najlepšem razvoju. Vsled laške propagande smo sicer razkričani po svetu kod intolerantni fanatiki, ki prirejamo vsaki dan medsebojne vstaje in pokolje. Nikdar ne pozabim obiska zastopnika velikega holandskega lista, ki je v družbi angleškega tovariša z Dunaja prišel pogledat, kako se po naših ulicah streljamo. Oba sta pa prišla in vide-la in potem napisala svojim listom dobra in zelo simpatična poročila.

V začetkom citiranem manifestu od 6. januarja 1919 je regent Aleksander obljubil pravično rešenje agrarnega vprašanja, odstranitev veleposestniškega sistema in kolonata. Agrarna reforma prihaja za jugoslovanski narod manj v poštev in se tiče v Sloveniji večinoma le razsež-

nih gozdnih posestev. Tudi v prejšnji Srbiji je to vprašanje že zdavnaj zadovoljivo rešeno. Na Hrvaškem, u Vojvodini in Bosni je pa Jugoslavija prevzela težko pasivno dedščino prejšnjega režima. Tu je ves čas vladal brezobzirni latifundistijski sistem. Lastnik je bil večinoma magyarski plemič ali v Bosni turški beg, dočim je kmet bil nesamostojni poljedelec, ki se je sredi blagoslovljene obilice hranil samo s koruznim kruhom in čegar sinovi in hčere so se v masah izseljevali v Ameriko. Isti seljak je pod vplivom občega razsula in nacionalistične agitacije trumoma dezertiral s fronte ali od svojih kadrov in se organiziral v dezerterskem »zele-nem kadru« ter ropal po posestvih svojih nekdanjih gospodarjev. Od tod silno vsplošeno socialne revolucije ob prevratu. Naše narodne stranke so v prvih mesecih s silo krotile opasni ta pokret in emisari Narodnega Veča so neoboroženi potovali od sela do sela in govorili ljudstvu, je klicali k redu in organizaciji, svarili pred nasiljem in obljubili pravično izvedbo agrarne reforme. To obljubo je regent ponovil in vlada je takoj izdelala začasne odredbe za izvršitev agrarne reforme. Veleposestniki so seveda pričeli organizirano

protiakcijo, da zopet sebe ohranijo pred popolno razlastitvijo. Končno je obveljalo načelo, da se razlasti vsa rodovita zemlja, ki presega 70 juter, in sicer v obliki prisilnega odkupa za primerno protivrednost. Dokler pa ni izvedena obsežna organizacija te razlastitve, se začasno izvrši oddaja zemlje prozvajajočemu seljaku po rodbinah v obliki dednega najema. Prehod v novo stanje izvršujejo agrarni odbori, ki so izvoljeni in v katerih imajo kmetje dve tretlini zastopnikov, razlašeni veleposestniki eno tretjino. Že v prvem letu se je okrog 10.000 rodbin, dosedanjih kolonov, preselilo iz nerodovitnih pokrajin v bogati Srem in Banat, kjer so v provizorni obliki dedne najemščine postali samostojni, svobodni lastniki in obdelovalci rodovitne zemlje. — Veliki gozdni kompleks so po reformnem načrtu pridržali deloma podržavljenju, deloma komunaliziranju. Dokler se ta načrt, čegar tehnična izvedba zahteva morda dve desetletji, ne uresniči, se gozdovi eksploatirajo pod staro upravo, vendar pod stalnim nadzorstvom države, ki je vsakemu gozdnemu veleposstvu imenovala kuratorja, ki nadzira upravo in sekanje ter prodajo. Pri delnih vladah je izvajanje te

reformne izročeno poverjenštvom za agrarno reformo, ki so zopet podložna posebnemu ministstvu za agrarno reformo. Na dlani je, da pomeni izvajanje te obilube pričetek velikega demokratskega narodnega in gospodarskega preporoda Jugoslavije.

Važno gospodarsko vprašanje je ki se ni vrejeno, se tiče udeležbe kapitala jugoslovanskih dežel pri podpi-sovanju prejšnjih avstrijskih notranjih vojniš posojil. To vprašanje se bo dalo rešiti šele po definitivni ure-ditvi valute in ob izvrševanju dolo-čeb mirovne pogodbe.

Obnova industrije in obrti je vkljub še vedno težko občutenem po-manjkanju surovin, strojev in drugih pomožnih sredstev (raznih kovin, kemikalij, instrumentov i. t. d.) dospela tako daleč, da se je pričelo resno misliti na širše naloge. Gospodarska anketa raznih industrijskih strokov-njakov in zadevnih ministrskih in drugih uradov se je informirala o tem, da je zapadna jugoslovanska, to je slovenska in hrvaška indus-trija že dovolj ojačena, da more pričeti po poteku enega leta dobavljati raz-ne proizvode za obnovu porušene Sr-bije. Zgoraj smo naznačili, kako silno je Srbija trpela v vojni in do katere mere je uničena. Prebivalštvu je tre-

ba pomagati, da zopet zgradi porušena poslopja in da dobi obleko, opravo, orodje in živino. Srbija dobi od zavaznikov za kmetijske, obrtne in prometno obnovo predjem na vojno odškodnino. Popolnoma pravi-lno je, da se pri tej obnovi junake Srbije skuša kolikor mogoče zano-sliti industrijalno in obrtno silo za-padnih pokrajin iste države. Priče-ta so dela, da bodo zapadne jugoslo-vanske pokrajine dobavljale potreb-ne izdelke iztočnim pokrajinam po direktnih vladnih naročilih neposred-no v roke prizadetim brez posredo-vanja kupčije. Za vsako skupino po-trebnih predmetov se snuje poseben, po polovici od vlade, drugi polovici pa od industrijalcev in potrebnikov sestavljen odbor, ki bo posredoval med vlado in industrio. Anketa so bili pritegnjeni zastopniki železne industrije, usnjarske, čevljarke, tek-stilne in lesne.

(Dalje prih.)

**Zahtevajte „Jugoslavijo“
v vseh gostilnah, kavar-
nah in brivnicah!!**

Ljubljane v Maribor, Zagreb, Novi Sad, Subotico, Beograd, Sarajevo, povsod so in vsi delajo v prid nam. Da tim je papir postranska stvar, le pač umetno, na Dunaju plačajo vsako ceno in ako človek pri nas v Jugoslaviji plača carino in dobi ono famozno uverjenje od finančne oblasti — potem je gospod. Zelo tipičen in pomenljiv je zadnji zmagonosen nastop naše ožje deželne vlade v Ljubljani. Radi pomanjkanja moke v Sloveniji, je predsedništvo deželne vlade za Slovenijo dne 9. marca 1920 dalo pod zaporo vse pošiljate živili, ki niso bile določene za Američan Relief. Po poročilih, posebno »Slovenca« so bili ustavljeni tudi vsi transporti za avstrijsko Getreide-Verkehrsanstalt. V Mariboru je torej stalo okoli 170 vozov, ki so bili naslovljeni na razne nemško-avstrijske večinoma čifutske trdnice in spedičije. To blago bi bilo torej v Sloveniji po komisijskemu določeni ceni prevzeto za prehrano slovenskega ljudstva. Večinoma je bila koruza. Odpošiljatelji so imeli uverjenja od finančnega ministrstva — generalne direkcije carine, da so plačali zbirnoma osigurali izvozno carino v zdravilni valuti in pričel se je boj. Nihče ni vedel, ne kam, ne kod in po hudih prekanjih, komisijah, brzojavkah sem in tja se je rodil sklep v ministstvu, da se to blago lahko pošle naprej. Kriza je minila — pri nas imamo vsega dovoli — za nameček nesmrtno blamažo naše ožje deželne vlade doma in zunaj — par špekulantov, pa je prav gotovo zaslužilo vsled te izborne vladne uvidevnosti in skrbi za domače ljudstvo težak denar, kajti vse pošiljke, naslovljene na razne privatne firme in spedičije, so preko noči v Mariboru postale last avstrijske Getreide-Verkehrsanstalt!

Če pa vprašate, zakaj ni živili, zakaj ni moka za nas na Slovenskem, vam očitno vsi merodajni krogi odgovorijo: ni pronga, ni vozov, ni strojev. Mi Slovenci moramo pošiljati takozvane svoje vlake po živili v Mariboru vam stoji po 600 vozov za Nem. Avstrijo pri izvozu, naloženih z našimi jugoslovanskimi živili in moko in čaka, da jih carina s svojim slavnim postopkom odreši in pusti preko meje. Kako so ti vozovi prišli v Maribor? Ja — to pa je druga spedičijera — naša pristna jugoslovanska — sestra proste trgovine. S temi živili se zasluži denar, se dobi kompenzacijsko blago, uboga slovenska para tega ne more nuditi! Ta k večjemu lahko v aprilu 1920 plača za 1 kilogram moka 14 K, ker so se vladni gospodje zmotili in so računali te cene šele za mesec julij 1920. Vlada je torej unela takozvane živilske vlake in izšli so tudi razni komunisti, da se je toliko in toliko vlakov in vozov v Banatu zaplenilo. Ta teden mi je g. Vinko Vabič iz Žalca telefonično sporočil grozno, da me toži, ako takoj ne preključim, da je on dobil živilski vlak. Ker tudi tukaj nečem delati nikomur krivice, mu povem, da je tudi on dobil takozvani živilski tovorni vlak, okoli 40 vozov; ali je prišel žito ali hmelj, le zame postranska stvar — to vendar lahko sam poišči in jaz mu s konstatcijo da je tudi on dobil poseben vlak in premog za ta vlak itd. z dovoljenjem vlade, nisem nič hudega storil. Po mojem mnenju je kriva vlada, ki mu je dala vlak za hmelj, s takozvanimi živilskimi vlaki bi se bila pač morala voziti samo živila za Slovenijo — a tukaj zopet pride kolizija s prosto trgovino. In tako je mogoče naštetih nebroj slučajev, ki so v vseh mogočih medsebojnih zvezah in ki so vzrok za dnevnemu naraščanju cen vsem živilom in drugim živilskim potrebščinam.

Pa ostanimo pri glavni hribi — to je kruha. Po izjavah raznih poznavalcev ni v naši jugoslovanski žitnici Banatu, Bački in Sremu več veliko žita, predvsem pšenice in nam preti v prihodnjih mesecih veliko pomanjkanje. Potreba je torej, da v zadnji pri preprečimo katastrofo. Dosedanja metoda se je izkazala za popolnoma napačno. Ako hočemo vladni krogi res pošteno skrbeti za domače prebivalstvo, potem naj takoj ukinejo prosto trgovino z vsemi živili. Žito naj prevzame vlada in naj ga razdeli sorazmerno na posamezne potrebne pokrajine. To pa se mora zgoditi nepristransko in ne z eksperimenti, da se tako važno vprašanje meča iz enega lonca v drugi. Danes to ministrstvo, drugi drugo, na vse zadnje bodele ministri sklenili, da se cela zadeva da v zakup kakemu Lichtblau-u ali Blaulichtu, da se rešijo skrbi in dela. Res je, da je bil takozvani izvoz na malo na podlagi dovoljenj posameznih glavarstev do 10 ali 20 kg živili precej opasen, ker

so dobivali razni ljudje izvoznice pod lažljivimi prevezami, a da se ustavi vsako izdajanje čez noč in se s tem v prvi vrsti gospodarsko in duševno ubije naše največje siromake — visokošolce na Dunaju in drugod — to je pa postopanje, ki ne zasluži imena in je lahko sram vseh slovenskih in jugoslovanskih ministrov in narodnih predstavnikov.

Proč roke od vojaštva!

(Dopis z dežele.)

Kakor čitamo v štev. 3. Ujedinjenja, grozi g. Vencelj, po dohodkih višji uradnik drž. železnice, v resnici pa strasten komunist, da bo sudarila, ko pridobi na svojo stran — vojaštvo. Zvit je ta načrt. Dobro stori, pošiljati za svoje ideje druge v žerjavico po kostanj!

Gospodje komunisti! Vaši blazni načrti, započeti z rusko metodo, se ne smejo posrečiti. Taki eksperimenti vam ne bodo koristili, pač pa uničili našo svobodo in z nami vred bodele postali tudi vi sužnji nemških in laških sodrugov — recte: nacionalistov. Čitajte pazljivo, do kakih nepobitnih zaključkov je prišel, razmotrivač to vprašanje, Anton Lobodo v 6. in 7. števil. ljubljanskega zvona iz leta 1919.

Vaše ideje, gospodje komunisti, v kolikor stremijo za tem, da se širše, trpeče mase naroda osvobodijo različnih krvošesov iz kapitalistične družbe, so nam simpatične.

Zdi se nam pa, da lahko dosežete svoje cilje tudi mirnim, razvojnim, potem brez požigov in ropov. Politično imate na razpolago volitve, gospodarsko pa trdne stanovske organizacije. Začnite na teh poljih podrobno politično in zadržiško delo in rešili se bodele požrešnih kremljev brezvestnih vojnihi dobičkarjev. Pri takem načinu boja računate gotovo tudi lahko na sodelovanje organizacij vseh duševnih proletarcev.

Tudi v Vašem boju proti nezmožnim vladam ne bodele osamljeni.

Ne dotikajte se pa našega vojaštva. To ne sme nikdar postati slepo orožje v Vaših rokah, temveč mora stati na braniku domovine, ki je tudi Vaša prava mati, gospodje komunisti, ki tako radi povdarjate Vašo internacionalnost in brezdomnost.

Če bi ne bilo tako, bi Vas, g. Vencelj in Vaši somišljeniki, ne bili Lahi takoj prve dni po zasedbi, spodili v Vašo — domovino jugoslavijo, ki Vas le res sprejela kot svojo dečo. — In v zahvalo za to hočete — ubiti in z njo zaslužiti? — Č.

Socializem.

Socializem hoče odpraviti vsako izkoriščanje. Socializem ne dopušča, da bi se komurkoli godila krivica, ne glede na to, ali celota, stan ali narod, ampak dela na to, da se odpravi zlo, ki povzroča krivico, ki daje enemu oblast nad drugim. Zato se zatekajo v socialistične stranke vsi zafrani vsi oni, ki hrenene po novem, srečnejšem življenju.

Vojna je prinesla človeštvo takli gorja, da se ni čuditi, ako črnožane, sestradne in izčrpane množice vsespovod iščejo rešitve v socializmu. Tako je tudi pri nas. K temu je privedla vojna — in tudi dogodki po vojni. Kajti postopanje naše sebične buržoazije in državnih kmetarjev, ki vladajo predvsem za to, da hranijo svoje razredne, strankarske in osebne interese, kar so neštokrat pokazali in čigar posledice se zrcalijo zlasti v naši prehrani in dragini, pač samoposedi že pospešuje razvoj v smeri socializma, ki od druge strani prišča tudi od zunaj. Stara družabna oblika se krha, njen temelj se ruši, zmagala bo nova ideja, ki se je porodila v srehi tisočev še za časa grmenja topov. Zmagal bo socializem.

Kakšen naj bo ta socializem? Ne da se taliti, da ima socializem splošne človeške cilje, torej vsem narodom skupne. Z druge strani pa je ravnotako res, da živi vsak narod v svojih poslojnih razmerah, radi česar je primoran dati socialističnemu gibanju tako obliko in vsebino, ki odgovarja njegovim razmeram in potrebam. Drevo, ki raste v Nemčiji, bi se morda pri nas posušilo. Povsod ni enaka zemlja in niso enake razmere. Ta država je več ali manj industrijalna, ona agrarna; ta kulturno zaostala, ona na visoki stopnji. Pri vsem tem igra tudi čas veliko vlogo. Ideje, poročene pred desetletji, morda niso več povsem v skladu z današnjim časom. Na vsa to se mora socializem ozirati. Socializem

mora biti izliv gospodarskih, političnih, narodnostnih in kulturnih razmer naroda in mora biti v stanu rešiti vse njegove potrebe. Skratka, socializem mora koreniniti v narodu.

S tem je že povedano, kakšen naj bo naš socializem. Oprati se mora na našo kulturo in narodne tradicije, zgodovino in značaj naroda. Biti mora naroden in pravi pomenu besede in kot tak, kolikor se narodnega vprašanja tiče, protiven marxističnemu socializmu, kateri v svojem materialističnem naziranju nima smisla za narodna stremjenja in vodi v protinardno politiko. Za jugoslovanski socializem ne sme eksistirati samo delavsko vprašanje, naš socializem se mora brigati za vsak problem, pri katerem gre za borbo med resnico in neresnico, med krivico in pravico, med svobodo in nasilstvom. Zlasti ne sme ignorirati narodnega vprašanja, posebno dokler bo ječalo pol milijona naših bratov v tuji sužnosti. Enakopravnost v narodu, enakopravnost med narodi, odprava vsakega nasilja in krivice! — za tem naj stremi naš socializem sicer je nepopoln.

Tudi ne smemo prezreti dejstva, da je večja razlika med dobrim in slabim človekom, kot med bogatim in ubogim. Neresnično je, kar trdi marxizem, da je namreč vse, kar vidimo, samo produkt gospodarskih razmer in da ideje in osebe prav nič ne pomenijo. Potrebno je zmeraj povdarjati, da je za socialistično družbo treba boljših ljudi, vsled česar ne smemo govoriti samo o boljši mezdji, temveč istočasno tudi o potrebi vzgoje. Podpirati moramo vsako moralno vzbujanje in vse ideje, ki v človeški duši vzbujajo plemenite čute, potlačile egoizem in nas uče, podrejeni se širši celoti, narodu. Niso samo ekonomične, gnotne razlike vzrok, da se nahaja ljudstvo v neprestani borbi, v enem in istem razredu so tudi ljudje različnih narav in lastnosti, ki so vzrok, da se ljudje ruvajo in pobijajo med seboj.

Socializem, ki sruči in čuti ne priznava nobene vloge, je to, kar je civiliziran človek. Socializem bi bil enostranski, ako bi imel pred očmi samo politično in gospodarsko stran, on mora predvsem delati na prerodenje človeka v znamenju humanitete, vplivati ne samo na gospodarske razmere, temveč na celo življenje naroda. Slab socialist, kdor pri svojem delu za socializem nudi v nemar vsa ta vprašanja, ali celo s svojim postopanjem vzbuja vti suroveža. Kaki učenci prihajajo iz take šole, vidimo vsak dan, kdor pravilno umeva socializem, ta bo skušal živeti tako, da bodoča socialistična družba ne bo pomenila strah in trenet, temveč prijetno slo. Ljudje pa, katerim je danes socializem premalo in ki hočejo nadomestiti v vplavi komunizma s terorjem, ne poznajo ne socializma, ne komunizma in naravnost diktirajo socialistično gibanje ter mu največ škodujejo. Temu je v prvi vrsti kriv marksistični materializem, ki je zastarel in ga je treba zelo kritično presolati. Ne pozabimo, če zahtevamo pravico zase, da tudi drugim ne smemo delati krivice. Čut dolžnosti bo eksistirati tudi v socialistični družbi, ali pa je ne bo. Ustvariti nam je torej nov socializem, ki mora biti naš, našim razmeram primeren, ki mora temeljiti na civilizaciji in skušati vrvnati razmerje med ljudmi in stanovi na podlagi moralnih načel in človekoljubnosti. To, kar smo mi doslej, je bila sama prestava iz nemščine, suh, brezidejni materializem, nekaj nenarodnega in povsem tujega. Lastne socialistične literature dosedaj nismo imeli.

Taka vprašanja pa se ne rešujejo na mah. Treba bo velikega in dolgega dela, predno ustvarimo pravi jugoslovanski socializem. Predpogoj za to pa je, da se vsi s socializmom bavimo, da o njem razmišljamo, ne pa samo kopiramo druge. Le tako bomo vstvarili nekaj novega in pravega, kar bo prineslo odrešenje celemu narodu. B.

Seja deželne vlade.

Delniški tiskarni se dovoli zvišati naročnino za Uradni list od K 9.— na K 12.— mesečno. Sklene se, da se pri ministrstvu financ izposluje dovoljenje, da se prispevki za dvočno gospodinstvo v ozira vrednih slučajih smejo izplačevati do preklica še nadalje. V Borovljah se ustanovi ekspozitura generalnega komisariata za promet in turizmo v Sloveniji. Imenuje se predsednik in član izobraževalne komisije za slovensko stenografijo v Ljubljani. — Sprejme se načrt naredbe o ustroju pravo-

državnoslovnih študij in teoretičnih državnih izpitov na univerzi v Ljubljani.

Ker se je pojavil sum, da se skuša s potvorenimi izvozniki izvažati meso in živino v inozemstvo, se državnemu uradu zoper navilalce cen in verižnike naroči, da poostri in pazi v vsakem posameznem slučaju, če so izvoznice pravilne, zlasti če gre za izvoz mesa in živine v Italijo in Švico.

V Mariboru se ustanovi podružnica državn. urada zoper navilalce cen in verižnike.

Oskrbovanje in likvidacija imovine bivše volvodine Kranjske se z naredbo deželne vlade poveri posebni komisiji za upravo kranjske deželne imovine.

Odobri se brzojavni predlog predsednika deželne vlade na osrednjo vlado, da se dovoli beguncem, ki se vračajo v zasedeno ozemlje, vzeti seboj za pot potrebna živila in živino, ki to potrebujejo za obdelovanje zemlje.

Sprejme se načrt naredbe, s katero se pridele nekateri posli izročene področja mestne občine mariborske okrajnem glavarstvu v Mariboru.

Rešijo se razne osebne in interese zadeve poverjeništev deželne vlade.

Sprejme se ponudba »Dioniškega društva za industrijo drva v Zagrebu« za dobavo 6000 kubičnih metrov drva in gozdov v Belokranini. Drva bodo stala v Ljubljani s stroški prevoza 194 K kubični meter. Ker mora trdnica vsled lanske pogodbe dobiti še večjo množico drva po nižji ceni, bo možno v prihodnji sezoni oddajati javnim uslužbencem drva po ca K 141.— za kubični meter.

Jugoslavija.

Kancelar Renner v Ljubljani? LDU Dunaj, 2. aprila. »Wiener Mittagszeitung« poroča: V diplomatskih krogih se govori, da se bo državni kancelar Renner na svojem potovanju v Rim ustavil tudi v Ljubljani, da se sestane z merodajnimi jugoslovanskimi oficijelnimi osebnostmi.

Črnogorci za Skader. LDU Beograd, 3. aprila. »Tribuna« poroča, da se je v Cetinju vršilo veliko zborovanje, na katerem so po več govorih sprejeli resolucije, v katerih se Črnogorci spominjajo na srbske živte za Skader ter zahtevajo, da se Skader z okolico združi z našim kraljstvom.

Ujet avstrijski krvnik. LDU Beograd, 3. aprila. Iz Loznice poročajo, da so v tamonje sodišče pripeljali stražnika bivšega avstro-ogrskoga polkovnika Kokotoviča; doma iz Virovitice na Hrvatskem. Kokotovič je obtožen, da je

Zauznica Nitija v rimskem senatu.

LDU Rim, 2. aprila. Agenzia Stefani javlja: Senat je včeraj zaključil diskusije glede vladne izjave. Po govoru ministrskega predsednika Nitija je senat z 107 glasovi proti 11 glasovom sprejel dnevni red, ki izreka vladi zauznico.

Težaven položaj v ruhrskem ozemlju

LDU Berlin, 3. aprila. O splošnem položaju v ruhrskem okrožju poročajo večerni listi, da so delavcem, ki so hoteli delati, tudi danes s silo zabranili vstop v rudnike. Dovož živili je zastal popolnoma in ker izvažalo železničarji protestno stavko, ni na vsem industrijskem ozemlju nobenega prometa.

ROK ZA UVOZ PREPOVEDANEGA BLAGA.

LDU Beograd, 1. aprila. Generalno ravnanje carin objavlja naredbo ministrskega sveta o prepovedi uvoza blaga od 23. marca, da se ne nanaša tudi na one predmete, ki so potrebne naši državi za obnovo. Naredba tudi ne velja za ono prepovedano blago, ki se nahaja v carinarnicah, na potu, ali ki se pošilja iz mesta nakupa prej ali na oni dan, ko je bila izdana prepoved uvoza. Za to blago je dovoljeno mesec dni, za prihod, drugače pa je uvoz prepovedan. Dokazila se mora predložiti z overjenim tovarnim listom. Ta izjema ne velja za trgovske potnike, ki vozijo blago s seboj, temveč samo za podanike na-

Beleške.

Potreba batin v Madžarski in pri nas.

Madžarski minister za pravosodje je izjavil v parlamentu, da bo treba za navilalce cen uvesti batine. — Pri nas tega ne bo potreba, (ker bi bilo v tem slučaju od udarcev vse črno), nač pa bo treba uvesti batine za ministre, ki vneto skrbijo zato, da ostalo navilalci cen nekaznovani!

Za »parlamentarno« zaledinico — beograjski trgovci.

Naša država ima mnogo hudih nasprotnikov. Največji notranji neprijatelji so ti politične stranke, ki so si v iztezanju rok po korilih vse enake. Za političnimi strankami pa so prvi škodljivci naše države trgovski spekulant. Beograjski trgovski zbor, ki se je vršil prošli četrtek, nas je o tem trdno uveril.

Vlada je, kakor znano, vsled nastopivšega pomanjkanja živilskih potrebščin v lastni državi prepovedala vsak izvoz živili. Proti tej pametni (če ne tudi prepozni?) naredbi so se pa dvignili gospodarski Goliati Jugoslavije — beograjski trgovci. Zahtevali so na svojem zboru, da se prepoved izvoza živilskih potrebščin iz naše države takoj preklicuje in takoj zonet uvede svobodna trgovina. Nalreli je torej bila svobodna trgovina pod demokracijo; potem pod »parlamentarcijo«, zdaj ko vsega primanjkuje je svobodna trgovina ukinjena, toda zato zahtevajo beograjski trgovci, da se zonet uvede. Ob tej politiki naših »državnikov« in špekulantov se bo treba baš zahvaliti gladi, če ostane kdo izmed nedržavnikov in nešpekulantov pri življenju!

Kontrola za pobiranje davkov.

LDU Beograd, 3. aprila. Presburo poroča uradno: Finančni minister je odredil, da morajo vse državne oblasti v Hrvatski, Slavoniji, Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Sloveniji in Istri od oseb, ki imajo pri državnih blaginjah kakšno imetje ali zahteve pred izplačilom zahtevati dokaz od pristojnih občinskih poglavarstev (krajevni davčni uradi) o tem, da so plačali dolžni davek za prejšnji let, 1919, ter da se moralo finančne oblasti same prepričati po svojih knjigah o tem, ali so te osebe plačale dolžni davek za dobo pred letom 1919. Vsled tega se sme izplačilo nakazati šele, ko je plačan državni davek.

Razna poročila.

Komunizem v praksi.

LDU Berlin, 3. aprila. Državni kancelar je snoči zastopnikom časopisja podal nastopno izjavo glede položaja v ruhrskem ozemlju: Ne smemo si prikrivati, da je položaj v ruhrskem ozemlju zelo resen. Osebnosti, s katerimi smo sklenili dogovor, na mnogih mestih nimajo več oblasti v rokah. V Duisburgu se je plenilo, v Hanbogu je bila izpropana mestna blaginjava. Produktivna premoža je zastala in če se zonet ne vzpostavi, se je treba pripraviti na najusodnejše posledice. Med prevratniki je mnogo ruskih komunistov, vendar na gibanju ni pripisovati bolševiškega značaja. Pogajanja z zavezniki so v najljepšem teku.

Gospodarstvo.

ROK ZA UVOZ PREPOVEDANEGA BLAGA.

LDU Beograd, 1. aprila. Generalno ravnanje carin objavlja naredbo ministrskega sveta o prepovedi uvoza blaga od 23. marca, da se ne nanaša tudi na one predmete, ki so potrebne naši državi za obnovo. Naredba tudi ne velja za ono prepovedano blago, ki se nahaja v carinarnicah, na potu, ali ki se pošilja iz mesta nakupa prej ali na oni dan, ko je bila izdana prepoved uvoza. Za to blago je dovoljeno mesec dni, za prihod, drugače pa je uvoz prepovedan. Dokazila se mora predložiti z overjenim tovarnim listom. Ta izjema ne velja za trgovske potnike, ki vozijo blago s seboj, temveč samo za podanike na-

šega kraljevstva, pa tudi ti morejo uvoziti prepovedano blago, ako se pošlje iz inozemstva isti dan, ko je bila izdana prepoved uvoza, ali pa prej. To morajo potrditi s potnim izkazji. Priznala se jim bo ta olajšava, ako pridejo na naše ozemlje v treh dneh iz sosednjih držav, ali v desetih dneh iz drugih evropskih držav (tudi iz Anglije), ali v enem mesecu, ako potujejo preko Oceana. Ako potuje prepovedano blago v poštnih paketih, se bo smelo uvažati samo tedaj, ako je bilo odposlano prej, ali pa na dan objavljanja prepovedi uvoza, in ako pride iz sosednjih držav v treh dneh, iz ostale Evrope v desetih dneh, iz prekomorskih držav pa v enem mesecu.

Dnevne vesti.

— Zamenjava bankovcev. Glasom odloka finančnega ministrstva mora pri državnih blagajnah prenehati prejemanje kronskih novčanic, katere se niso odtegnjene iz prometa, pet dni pred rokom, določenim za izmenjavo odgovarjajočih kronskih novčanic. Vsled tega preneha prejemanje kronskih novčanic po 100 kron pri državnih blagajnah z dnem 10. aprila t. l. — Rok za odtegnjene 50 in 20 kronskih bankovcev iz prometa se objavi naknadno.

Osebnosti. Minister narodnega zdravja je imenoval pri knjigovodstvu zdravstvenega odseka za Slovenijo in Istro: rač. svetnika Frelja Ivana za višjega rač. svetnika in predstojnika knjigovodstva zdravstvenega odseka v VII. činovnem razredu; rač. svetnika Kalin Tomo Ivana za višjega rač. svetnika v VII. činovnem razredu; rač. oficijala Alojzija in Hartman Franceta v isti lastnosti v X. činovnem razredu; nadz. upravitelja Stegnar Josipa v isti lastnosti v VIII. činovnem razredu; b) pri upravitelstvu občne javne bolnišnice v Ljubljani: rač. svetnika Logar Hinkota za upravitelja v VII. činovnem razredu, rač. nadoficijala Dolžan Jan-kota za rač. reviz. v IX. činovnem razredu; rač. oficijala Habičan Jan-kota v isti lastnosti v X. činovnem razredu; pis. oficijala Kržan Pavla v isti lastnosti v X. činovnem razredu.

— Zveza poštnih organizacij naznanja na mnoga vprašanja o decembarskih 120 odstotnih draginskih dokladah poštnim odpravnikom in vsem enakim uslužbencem, ki jih še niso prejeli, da je ta »Zveza« stala svojo dolžnost in da ne bo odnehala dokler se ta krivica ne poravnava. Predsednik »Zveze« bo osebno interveniral pri ministru v Beogradu in bomo o uspehu poročali.

— Za dramaturga novega dramskega gledališča je imenovan g. Pavel Orlia.

— Gledališče je s 1. aprilom poddržavljeno. Upravnikom je imenovan dr. Milko Lubec.

— Za prekoračenje demarkacijske črte na Koroskem izdajajo propustnice odslej nadalje okrajna glavarstva.

— Tiskarske stavke v Splitu je konec. Njene posledice so ponovno podražene listov, ki stanejo sedaj izvod po 2 kroni.

— Milinarji v Srbiji so osnovali strokovno zvezo, katere ima namen čuvati koristi milinarjev.

— Ustavitev dela v Subotici. Radi velike dragine življenjskih potrebščin so se vršile v Subotici velike delavske demonstracije. Sklenjeno je bilo, da se ustavi vse delo. Delavcem se pridružijo tudi uradniki.

— V Celovcu je umrl 20. p. m. dr. Ferd. M. Kleinmayr, znan ljubljanski knjižničar.

— Kinematografi na Dunaju. Na Dunaju je sedaj 176 kinematografov; v njih je mesta za 58.690 oseb. Prebivalstvo izda dnevno za zahave v kinematografih okoli 442.207 K.

— Trostov koncert v Kranju se vrši v soboto 17. aprila ob pol 9 uri zvečer v sokolski telovadnici v Kranju. Ker je našemu občinstvu g. Anton Trost kot naš najodličnejši klavirski virtuoz dobro znan in se nam bo pri tem koncertu predstavila tudi njegova soproga ga. Claire Trost-Fiedler, ki je ob priliki svojega prvega koncertovanja v Ljubljani v letu 1918 žela pravcat vihar priznanja kot odlična pianistinja, je pričakovati zelo velike udeležbe. Kot že v prvi napovedi koncerta omenjeno sodeležje iz prijaznosti pevskega zbor »Narodne Čitalnice« v Kranju. Vsa društva so naprošena, da se izvolijo ozirati na to resno in strogo umetniško prireditev.

Ljubljana.

— Današnji komorni večer kvarteta Zika v veliki dvorani Narodnega doma. Čez dan se dobe vstopnice še v trafiki Dolenc v Prešernovi ulici, zvečer ob 7. uri pa pri blagajni v Narodnem domu. Prosimo aliudno, da občinstvo pred polosmo uro zapusti svoje prostore, ker bodo vrata v dvorani ob začetku izvajanja vzporeda zaprta in bodo morali zamudniki do pavze ostati na hodniku.

— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« vabi vse svoje člane, da posejijo danes v torko komorni večer godalnega kvarteta Zika, ki bo nudil izredni umetniški užitek. Vstopnice v trafiki Dolenc v Prešernovi ulici.

— Ukinitje vojne cenzure. Vojna cenzura se ukine v Jugoslaviji poslednji dan, ki je določen za demobilizacijo, t. l. 5. maja t. l.

— Razsodba proti veleveržnikom z moko — potrjena. Kazenski senat odseka za prehrano je potrdil rozsodbo centralnega veržniškega urada proti veleveržnikom z moko Vitku Majdiču, uradniku »Impexa«, Pavlu Erzinu in Ivanu Vrečku, uradniku »Žitnega zavoda«. Višina denarne globe je neizpremenjena, samo kazen jim je za dva meseca zmanjšana z ozirom na njih — mladost.

— Artirani vlomilci v Rancingerjevo skladišče. Artirani so bili štirje nevarni vlomilci Ivan Skopin, Mirko Petnar, Vinko Pantar, »Brunda« imenovan ter Valentin Kadunc. Imenovani so vlomili v Rancingerjevo skladišče na glavnem kolodvoru in odnesli razne tam shranjene predmete in dragocenosti. Škoda je do sedaj še ne dognana.

— Moč v vodi. Po mestu se širijo govorice, da leži baje pred zatvorilci na »Ecku« v Ljubljani truplo nekega moža, ki je v petek ali soboto skočil v vodo. Treba bi bilo pogledati, koliko je resnice na tem; če je truplo v vodi, naj se ga ne pusti tam še dalje gniti!

— Zasačena tatinska družba. Pred Florjanskim cerkvijo je te dni zasačil neki stražnik že del časa zasledovano tatinsko družbo. Posrečilo pa se mu je zaenkrat ujeti samo enega njenega člana, nekega Rusa. Radi njegove nasilnosti so ostali trije nitič pobegnili. Upati je, da se jim pride na sled.

Maribor.

Švabčarenje častništva. Skrajno čuden utis mora dobiti tujec, ki pride v naše mesto in mu trumoma prilijajo nasproti častniki v jugoslovanskih uniformah, ki pa prav široko ustno razpravljajo med seboj v blaženi nemščini. Morda bi bilo to v državah, kjer so narodnostne manjšine krepke in se ni mogoče docela ubraniti drugorodcev v častniškem zboru sumljivo, ne moremo pa ostati hladni napram takim polavom pri nas, kjer je bilo vendar pričakovati, da se bo naša vojska očistila onih elementov, ki ne spadajo vanjo in po svojem čustvovanju, ki je našemu ne le tuje, marveč celo sovražno, ne nudijo nobenega lamstva, da bodo tudi zares mogli vesno opravljati svoje dolžnosti do domovine. Danes je to lahko: saj menda ni kaj težkega, dvigniti mesečno svoje znanje nemške, ali kako bo, čim pride mi trenutek, ko bo z orožjem v roki treba pokazati svojo vernost in udanost do sedanje domovine? Mnogi, ki imajo materijalne razlogov ni dila oditi tja, kamor jim pravzaprav vleče srce, se čutijo danes pri nas tako prešerno domače, da se jim zdava popolno skladno z njihovimi zunanji znaki, ako se brez vsakega zadrževanja poslužujejo starega službenega jezika avstro-ogrske vojske. Mnogo plevla je zašlo med našo arnado v prvih dneh prevrata in za te grehe se je moralo tudi danes naše zavedno častništvo pokoriti. Saj so do nedavna smatrali naši bratje Sibi naše častništvo vobče za »Švabe«. Marsikdo iz tega razloga tudi do danes še ni sprejel. Glavni krivci temu so oni, ki so sicer dlako izpremenili, ki pa niso odložili svojih navad, oni, ki so na zunanje pač »naše«, znotraj pa so ostali — stari. Zato pa bi bila zelo potrebna in koristna revizija vsega častništva in kar je nevednega in nezanesljivega gradiva — proč z njim! Avstrijo je razkrojila nezanesljiva vojska, mi pa smo si zgradili novo državo, da pa jo tudi ohranimo in povzdignemo, moramo iztrebiti vse nezanesljive elemente! — Sicer pa bi se ob očitku »švabčarenja« tudi marsikdo naših slovenskih častnikov moral čutiti prizadete. Le prerado se tudi naše, sicer narodno zavedno častništvo, zlasti v ženski družbi — in kje ni te — poslužuje nemškega jezika. Vse te okolnosti dajejo mariborski vlec precej čudno lice. Morda bo zamenjava polkovnih bivališč ugodno uplivala na te razmere.

III. simfonični koncert v Mariboru. Mariborska divizijska godba v riboru, priredi pod vodstvom kapelnika Ferd. Herzoga, v slavnostni dvorani pivovarne Götz, dne 10. aprila 1920 ob 20. uri (ob 8. uri zvečer) III. simfonični koncert. Izvalja se Smetana, »Má vlast«. (moja domovina) ciklus šestih simfoničnih slik (»Všehrade«, »Vltava«, »Sarka«, »Z českých luhů a hájů«, »Tabor«, »Blaník«. Predprodaja vstopnic v trgovini muzikali Jos. Höfer in v papirni trgovini Zlata Brišnik, Slovenska ulica, od 6. aprila 1920 naprej. Čisti dobitek prireditve je namenjen invalidom.

Mezdno gibanje. Društvo odvetniških in notarskih uradnikov je sklenilo dne 1. aprila 1920 da začne v dosegajočih plač v četrtek dne 8. aprila t. l. s pasivno resistenco, oziroma če treba tudi s stavko.

Izredni občni zbor trg. gremija v Mariboru se vrši danes, 6. aprila ob 9. uri zvečer v gostilni Maribor. Na dnevnem redu je stavljanje trg. pomočnikov.

Prodaja konj. Druga artiljerijska podčastniška šola proda dne 10. aprila ob 8. uri zjutraj na javni dražbi 47 konj.

Občni zbor II. konjerejskega odseka slovenske kmetijske družbe se je vršil pri nas dne 30. marca. Na obč. zboru se je obširno in izčrpno razpravljalo o delovanju odseka in se je sklenilo posvečati posebno pozornost konjem-dirkačem v ljutomerskem okraju.

Celie.

Za »Jugoslovansko Matice« podružnico Celje se je v pravni stvari špedicijske in komisije tvrde »Balkan« v Ljubljani, zastopane po g. dr. Antonu Božiču, odvetniku v Celju proti tvrdki Emerik Suppanz v Rogatcu, zastopani po g. dr. Juro Hraščevcu, zavezala tvrdeka Emerik Suppanz plačati poleg odškodnine še znesek 6000 K za celjsko podružnico »Jugoslovanske Matice«. — Posnetje vredno!

Protestno zborovanje akademice omladine se je vršilo 1. t. m. zvečer v Celju. Dilašivo je protestiralo proti vladi v Beogradu, ki noče dovoliti izvoza že nakupljenih živil za jugoslovansko akademico menzo na Dunaju. Od beogradske in ljubljanske vlade se je zahtevalo, da se tozadevna preneved razveljavi.

Za dilaško kuhinjo v Celju se je nabralo ob priliki zborovanja celjske podružnice »Zveze jugoslovanskih železničarjev« dne 29. marca 60 K. Planirani Celjski odsek Sav podr S. P. D., prosi vse one, ki bi bili voljni prostovoljno pomagati markirati pota v okolici celjskega odseka savinske podružnice SPD, da se odseku prijavijo pisмено ali ustmeno.

Obišči sestanek se vrši danes, v tork ob 8. uri zvečer pri »Rant-boru«. Na sestanku se vrši predavanje. Želi se dobre udeležbe.

Ukradeni pisalni stroj najden. V noči od 14. na 15. aprila je bil v evid. pisarni vojašnice Kralja Petra ukraden pisalni stroj. Po dolgem iskaniu se je posrečilo naredniku g. Zdošaku izslediti tat. Pisalni stroj je poim. veržniški prodaj končno prišel v last žitnega zavoda v Ljubljani. Šel je skozi 5 ali 6 rok, pri čemur se mu je dvignila cena od 1600 na 15.000 K.

KOMORNI VEČERI.

(Rihard Zika, I. Karl Sancin, Ladislav Zika, Janko Ravnik.)

Par dni pred Božičem bi bil nastopil Zikov kvartet s svojim prvim komornim večerom pred našo javnost, da ni bil primari kvarteta primoran nemudoma odpotovati k svojemu bolnemu očetu. Preložili so koncert na 6. t. m. in s tem dnevom nam postavilo temeljni kamen onemu hramu v katerem se bomo seznanili z najlepšimi deli komorne klasične in moderne glasbe. O pomenu teh reprodukcij za ljubitelje čiste umetnosti in za one, ki jim je glasba cilj in namen, mi ni treba menda na dolgo i široko razpravljati. Kaj pa bi bili n. pr. golenci ljubljanskega konservatorija brez takih večerov? — Slikarji umetniki brez galerij in umetniških razstav. Mi do zadnjih časov še nismo imeli komornih večerov; edino, s čemer smo se ponašali, so bili marični zborovi koncerti, ki so raznašali glas naše pesmi daleč v tujino. A sedaj nam bo mogoče zadostiti tudi našemu hrepenenju po najvišji glashi.

Vemo, da imamo reproduktivni umetniški naloge, vzgolit občinstvo k pravemu poslušanju resne muzike, vcepiti mu smisel za pravo umetnost in mu podati možnost najvišjega užitka. Zato pozdravljamo z zadovoljenjem vsakega, ki nas privede v tel smeri za korak dalje, posebno pa še člane našega mladega kvarteta, katerih imena so nam že porok, da naloge, ki so si jo nadeli, tudi častno izvršijo.

Po zaslugi pevskega društva »Ljubljanski Zvon« se nam nudi prilika, da jih danes slišimo v Narodnem domu.

Občinstvo naj sedaj pokaže, koliko zanimanja ima do resne in globoke umetnosti. Jaz bi ob tel priliki še to-le omenil: Znano je namreč, da le dvorana »Narodnega doma« kal neprimerna za komorne večere. Ali bi se kazalo sedaj ob pričetu per-

jedilnih komornih nastopov dati na razpolago dvorane »Filharmoničnega društva«? Ob ustanovitvi opere je moral pobrati »Kino Central« svoje mašine iz dosedanjega Narodnega gledališča: morda bi to lahko storila tudi kr. pošta iz prostorov, ki le na popolnoma drugim namenom posvečen, kakor pa za pošto skladišče.

Bricov.

»TIHOTAPCI«.

Pri dohodu jutranjega gorenskega vlaka se je na Veliki petek na glavnem kolodvoru nudila groteskna slika, vzbujajoča odločne proteste. Orožniki so v škofjeloskem okraju plovili »tihatapce«. Te tihatapce — okoli 30 po številu, 22 možkih in 8 ženskih — so s kolodvora potem gnali v zapore v Justično palačo. Po Ljubljani so se kmalu raznesle vesti o teh številnih tihatapcih.

Senzacija ima pa sledeče žalostno obiležje. V zadnjih treh dneh so bili odrejeni močni pozori za tihatapce v obsejnim odseku od Zalegaloga v Selški dolini pa do Rakitne pri Borovnici. Obsejne orožniške straže so dobile ojačenja, tudi večje število vojaštva je bilo pritegnjeno k tej akciji, da bo ravno za velikonočne praznike izredno velik tihatapski promet in da bodo lahko zaznamovali tepe uspehe v borbi proti tihatapstvu. Bil je pa še drugi moment katerega niso ti krogi razmišljali s političnega stališča. Velikonočne praznike so mnogi naših poštenih trepetih bratov uporabili, da gredo preko meje v Jugoslavijo, eni iz kulturnih in drugi iz praktično gospodarskih potreb. Notorično je, da italijanske oblasti zelo otežkočajo izdajanje potnih listin, znano je, da je izposlovanje dokumentov zelo drago in ker le demarkacijska črta od italijanskega vojaštva zelo, zelo slabo zasledena, da so naši bratje — reveži uporabili priliko, da gredo brez »potnih listin« v Jugoslavijo. Očitno si s tem tudi prihranijo kopice stroškov.

Ko so te »tihatapce« gnali v eskorti proti zaporu, je bil to prizor za odločne proteste. Takih prizorov smo bili navajeni pod Avstrijo ob izbruhu svetovne vojne, ko so naše ljudi metali v leče.

V policijskih zaporih je bilo potem cel dan — uradno poslovanje. »Tihatapci« so plačevali visoke globe, hsojeli zaradi prestopka proti potnim predpisom.

Zanimajoč se za te »tihatapce« smo morali z obžalovanjem konstatirati da so večino teh »tihatapcev« tvorili naši mali kulturni delavci in delavke, dale siromaki, ki so hoteli priti k svojim sorodnikom. Govorili smo z nekaterimi, vsi so nam izjavili: »Boli nas srce! Prišli smo semkaj, da se kulturno okrepimo. Ali tako odpirate delovanje »Jugoslovanske Matice«? ... Znaite tam v zasednem ozemlju — ni slovenske knjižice, Italian je vse zaplenil! In sedaj, so jugoslovanske oblasti nam ovržale »tihatapstvo slovenske kulture« v zasedeno deželjo. Hoteli smo vtihotapiti nekaj knjig. »Financirja« nam jih jemljejo, češ, da je izvoz papirja — preneveden.

Tako so nam tožili naši bratje! Duh Metternichove reakcionarne birokracije se globoko razliva po naših zemljah. Pregantni bodo še »kulturni tihatapci«.

D.

Gledališče.

Paglacelj so edina Leoncavallova opera, ki se le stalno obdržala na repertoarju večjih gledališč. K nje popularnosti le mnogo pripomogel sujet po resnični dogodbi pri Montaltu v Kalabriji, pa tudi veristična glasba, ki sledi stopinjam Macagnijevega »realističnega« »naturalističnega« izražanja.

»Paglacelj« so ponovili iz lanske sezone. Lahko bi pa bil gledališki list zapisal »nanevo naštudirali«, ker — kot sem že pri predstavi omenil, — se le tošnja uprizaritev prijetno razlikovala od lanske, daji so vloge z malimi izjemami ostale v rokah istih igralcev kot lani. Tako je n. pr. g. Drvoja v vlogi Canlia (Paglaca) pel in igral izborni kot še nikdar. Takl kresili vsa čast! O. Levcar je pretresljivo prenašal prolog in je v obeh dejanjih z lepim petjem in res vzorno igró občinstvo tako podžgal, da ga je ponovno klicalo pred rampo. Tonja pač lahko šteje med svoje najboljšie kreacije. — Odč. Zikova ni zastoni ljubljanka naše gledališke publike. Pokazala je tudi topot vse vrline svojega simpatičnega in zvočne soprana, odlikovala se je pa tudi z vseskozi posrečeno igró. Silajno je odpela ptičjo pesem v prvem dejanju. O. Štamcar topot ni popolnoma zadovoljil. V pevskem oziru je bil sloer od predstave do predstave

boljši, igri je pa manjkalo ljubimčeve prisrčnosti in živahnosti. Prelepo pisan dvospev Silvija in Nedde, predno ju zalotita Canio in Tonio, zato ni mogel tako učinkovati kot bi lahko. Zdi se mi, da se g. Štamcarju, ki je drugače porabna, nova moč, take vloge ne prilagaja. Dober je bil tudi g. Kovač v vlogi Beppa-Harlekina, daji se mu serenada drugega delanta ni popolnoma posrečila.

Zbor ima v Paglacelji precej težko nalogo. Pazljivosti in treba pri vpadih kratkih stavkov in še boli na čisto intonacijo, ker Leoncavallo rad v modulaciji skače iz enega v popolnoma drug tonov način. In zboru se je poznalo, da le s primernim študijem premagoval vse težkoče ter pel veselo, navdušeno. Tako le vredno omeniti, da je posebno zbor z zvono-vi v prvem dejanju pri obeh prvih predstavah lepo uspel z edino izjemo, da so sopran nekoliko preveč kričali in tudi distonirali. V splošnem se je pa zbor postavil s petjem, v drugem delanju pa tudi s prav živo in razposajeno igró.

Opera je vodil temperamentno in s precejšnjo vredno rutino g. kapelnik Br. Zek, ki je v orkestru ostro karaktiziral nastopajoče osebe na odru. Omenil sem že po premieri, pa danes še enkrat zapisem, da so bili letošnji Paglacelji mnogo boljši od lanskih, in da spadaio z ozirom na celotno uprizaritev in glasbeno obratovanje partiture na tudi na posebno režijo g. Povlieta poleg Mig-non med nallenše predstave v sezoni, po kateri gre poslušalec vesel in zadovoljen iz gledališča. — Z. P.

Mariborsko gledališče. Za veliki teden si je izbralo naše gledališko vodstvo »Kristovo dramo«, spisano po L. Detschu in prirejeno za slovenski oder po pisatelju F. S. Fmžgariu. Prizori, ki se v tej drami odigravajo pred našimi očmi, so znani ne le iz sv. pisma, marveč po večini tudi iz neseštih umotvorov raznih umetnikov-slikarjev vsega novega sveta. Sli nabeđen motiv ni dal upodabljalnim umetnikom toliko hvaležnega snovi za udelestvovanje umetniškega čuta in umetniško ustvarjalno roko, kakor ravno drama Kristovega življenja. Tako nam drama pred-očišča oživljene one dogodke, ki smo jih z očmi in v duhu že tolikrat zrl in na uho nam donilo znane besede in svetopisemska reksa. — Kljub tesnobi našega odra je vpriporitev tako pri premieri v tork kakor tudi pri reprizi v sredo v vsakem oziru krasno uspela. Naši igralci so se v svojih vlogah resno potrudili in bili povsem na mestu. Vse priznanje je treba izreči zlasti g. Gregorinu kot Jezusu. Bil je v maski, v svoji vlogi primernih kretnih in v glasu, vznesenem do lahnega ponosa, nadvse izbornem. Gosp. Gregorin je daleč časa vzbula pozornost gledališkega občinstva. Ta mladi umetnik je v svojih številnih in tako raznovrstnih vlogah pokazal že dosedaj toliko odličnih igralških svojstev, da ga je treba smatrati za resen ta lent, čigar nadaljnji razvoji kaže zasledovati z vsem zanimanjem. Nekateri njegovih dosedanjih tipov so tako samonikle kreacije, da se gotovo ne motimo, ako trdimo, da je njegova moč v ustvarjanju značaje. Upamo, da ostane našemu gledališču tudi v prihodnji sezoni zvest. — Izmed drugih vlog stoji zlasti g. Nučič kot Poncij Pilat in g. Bratina kot Juda postavila na oder krepke figure. Nučičev Poncij Pilat je bila lepa prikazen ponsnega Rimljana s samozavestno brezobzirnostjo državnega mogotca, a tudi vso njeg. omlahlivostjo. Juda g. Bratine je morda ena njegovih najboljših vlog. Neodkritostnost Jude, njegov pohop po denarju, njegov zločin, oglašajoča se vest in končno njegov obup, vse to je dalo g. Bratini lepo priliko, da je razvil svoje bogate igralške zmožnosti in jih osredotočil na tem tipu. Tudi druge vloge (zlasti Kaifez g. Striša in rimski stotnik g. Groma) so bile prav povolno izvedene. V ensembelski igri je vladala skladnost in scenerija je bila slikovita. Gledališče je bilo pri premieri in pri reprizi nabito polno in občinstvo ni štedilo s pohvalo. P.

Književnost in umetnost.

Engelbert Gangl: Zbrani spisi za mladino VI. — Izdalo in založilo društvo za zgradbo učiteljskega konvikta, Cena vezani knjigi K 14.

Marko Senjanin, slovenski Robinzon. Po angleškem izvirniku priredil Jan Bankart. Ljubljana 1920. Natisnila in založila »Učiteljska tiskarna«. Cena K 9.

Izdajatelj in odg. urednik A. Pesek. Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Prodaja se:

Prodaja za takojšnji dobavo 200 kom. po 1 m dolgih, cepičnih, suhih smrekovih in bukavih drv. Cenjene ponudbe s ceno na Ivan Mencinger, gost. post. Boh. Bistrica. 478

Semena za vrh haker peteršilj, solatna pesa, majaron, cvetice v najlepši izbiri na debelo in drobno priporočila **Sever & Komp.** Ljubljana, Wolfova ulica 12. 467

Prodaja enonadstropno hišo z velikim dvoriščem in velikim vrtom (14 strank) na prometni Tržaški cesti v Mariboru. — Oblastveno koncesionarna posredovalnica za obrat z zemljišči, Karl Troha, Maribor, Aleksandrova ulica 30.

Mizarstvo Matija Perko v Spodnji Šiški, Celovška cesta 121 se priporoča v blagotno upoštevanje. 162

Kupi se:

Kupim 1 ali 2 preprogi za pisano. Ponudbe na upravnishvo "Jugoslavije" pod "Preproga". 437

Otročji vozleži se kupi ali zamena za železno otročje postelico eventualno se ista prodaja. — Prodaja se tudi fotografirani aparat 13x18 z raznimi potrebčinami. — Ponudbe z navedbo cene se prosijo na upravnishvo "Jugoslavije" pod "F. J. 800".

Službe:

Podkovski kovar in kolar se išče, hrana in stanovanje v hiši. — Plača po dogovoru. Vpraša se: Cesta na Kodeljevo št. 8. 479

Razno:

Negativno retušo prevzame **E. Frohm, Maribor,** Slomkov trg 11, (preje Stolni trg). 459

Izgubila se je dne 13. t. m. od savnistijske policije do sodniških zaporov svota K 40.000. Pošten najditelj naj odda svoto proti dobri nagradi v našem upravnishvu. 465

Kina železnato vino lekarja "Piccolija" v Ljubljani, Dunajska cesta, krepka malokrvna, nervozna, oslabele odrasle in otroke. Narodila proti povzetju. 168

Valentin Maček

tovarna slamninkov v Domžalah.

Sprejema v popravilo vsakovrstne slamnike in klobuke za gospode in dame po pošti ter vanko soboto na Sv. Jakoba trga v Ljubljani. Oblike na vpogled.

Konjska oprema solidno delo vsake vrste po naročilu izdeluje v lastni delavnici in razpošilja na zahtevo po najnižjih cenah

Ivan Logar sedlar, Gosposvetska cesta št. 13. Ljubljana.

ČERULČEK, GRABORE in GRAB

se dobi najceneje in najbolje v trgovini s cement

SEVER & Komp., Ljubljana 449 Wolfova ulica št. 12.

Orodje

(alat) za vse svrhe priporoča

Odon Koutny Ljubljana.

tel. št. 468. Brzjavlj: Odon, Ljubljana.

Priporoča se slavemu oblikovalcu

IVAN ČARMAN

izdelovatelj nametih dokolenic (gamaš) Ljubljana, Zg. Šiška št. 42.

Kupim pozlatilno prešo,

rezalni stroj,

škarje za lepenko

in druge potrebščine za knjigovodstvo. — Eventuelno kupim kompletno knjigovodstvo. — Ponudbe pod "Knjigovodstvo" na upravnishvo "Jugoslavije".

BLAGAJNE

pristne "Wertheim"

dobavlja **Karol Florjančič** Celje.

Komptoarist ali komptoaristinja

večja hrvatske in slovenske korespondence kakor tudi strojepljane, eventualno tudi stenografije se išče za veletrgovino železa v večjem mestu Hrvatske. Oni, ki so v teletni stroki izvežbani imajo prednost. Ponudbe na upravnishvo leta pod št. "999".

LES

rezan, tesan, okrogel, drva in oglje kupuje in prodaja

"SEVER"

dravsko lesnih izdelovalcev dravske doline Maribor, Tegetthofova cesta 45.

Vsakovrstne slamnike,

različne torbee, predpražne, slamnate šolne in druge platnaste izdelke priporoča po prmeru cenil g. trgovcem

Fra. J. C. C. tovarna slamninkov v Stebu, pošta Domžale pri Ljubljani. 368

Konjak

Pri slabostih vsled starosti, težkočah v želodcu, pešanja moči je **stari vinški konjak** pravo življenje vzbujajoče sredstvo. Dve politterski steklenici poštje z zabojem vred kot zaporno blago za 80 K

BENES HERTL, veleposetnik, grad Golč pr Konjcah, Stajersko.

Kupujem staro zlato in srebro

po najvišjih dnevnih cenah. —

ALOJZIJ FUCHS, Selenburgova ulica 6. Velika izbira slatin, ur, srebrnine in briljantov. Popravila izvršujem v lastni delavnici točno in solidno.

Cementne cevi

cevi za vodnjake 1 m svetlobe, grobnje oklepe, stebre za vrtno ograje, stopnice iz umetnega kamna l. t. d. nudi po najnižjih cenah. **F. Bauda & drug** Karlovska cesta 8. Ljubljana. 397

Pozor!

na veliki reki na Dolenjskem v Sloveščini z velikanskim vodno silo, z visokim bregom

Min se prodaja.

Leži tik ob železniški progi 15 minut oddaljen od velike železniške postaje. Pripraven kakor nalašč za zgradbo elektricne centrale, tovarne itd. Material na kamnu in pesku neizčrpno na licu mesta. Interesantom naslov v upravnishvu lista.

Oznanilo.

Valed pristnega izгона iz mojih dosedanjih skladišč in prostorov na Gosposvetski cesti št. 2, v katerih sem skozi 86 let vodil svojo veletrgovino, obveščam svoje cenjene trgovske prijatelje, da se poslej nahajajo moje pisarne in skladišča kakor tudi prostori "Jadrana" družbe z o. z.

v mojih lastnih poslopih Dunajska cesta 9.

Avg. Tomažič (iv. A. Hartmanna nasl.)

"Koroška gospodarska družba" sprejme takoj proti dobri plači

samostalnega knjigovodjo

in samostalno korespondentino

starejše, zmogljive moči. — Zglasiti se je v pisarni družbe.

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo

KEZELE in PAUER LJUBLJANA, Sv. Petra c. 76.

Izvršuje dela po načrtu; sprejema vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila. — Točna postrežba in solidne cene. 412

Tomasović i Visković

LAGREB, Palmotičeva 22. Telefon 12-58. Brzjavlj: "TOMAVIS".

Veletrgovina vinom,

priporoča svoje bogate skladišče izvršnih dalmatinskih, hrvatskih in hrvaških vin.

vino

belo in rdeče — letnik 1919 nudi na vagone po ceni od 14 K naprej

M. Missia, Ga. ernik, Poličane.

Sprejmeta se takoj proti dobri plači:

korespondentinja,

zmožna slovenske in nemške korespondence, stenografije in strojepljane

samostojna pisarniška ženska moč,

ki je izvežbana specijalno prodajalka in bi bila večja v obveščanju s strankami pri engros prodaji. — Ponudbe je prvovrstnih moči naj se vpošljejo na naslov: Ljubljana, poštni predal št. 131. 482

Papirnica, knjigarna in tiskarna

Lav. Weissa = F. Lipšić i drug

v Belovaru

išče

v Ljubljani in Sloveniji sploh tvo-nico, papirnico, trgovino s pis. in ris. potrebčinami, papirja in galant robe na debelo, s koje bi mogla stopiti v ozko trgovsko zvezo in koja bi zamogla imenovano tvrdko z vsem potrebnim proti gotovemu plačilu zalagati. — Prosimo ponudbe z navedbo vseh predmetov, katere bi na debelo mogli dostavljati. 471

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

"Zvezna tiskarna"

v Ljubljani, Stari trg šte. 19.

Naročila sprejema tudi upravnishvo "Jugoslavije" v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 19 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

Prodajam

vse vrste žganja, pristno staro vino, vse specijalno in kolonijalno blago na debelo po najnižjih cenah. 499

Kupim

v vsaki množini brinjeve olje in brinjev cvel.

M. Rant, trgovina, Kranj.

Pri meni se dobi v nakup vsakovrstne zelenjadne, kakor tudi razne cvetlične sadike. Imam v zalogi tudi različne visokostebelne vrtnice in vrtnice ovičnice.

Prodajam tudi torbejeva okrasna drevesa, krole in piramide.

Bizovičar Ivan Ljubljana

Kolezijska ulica 16.

Modni salon

Stuchly - Maške

Židovska ul. 2, LJUBLJANA, Dvorski trg št. 1.

Priporočam veliko izbiro najnovejših svilenih klobukov in čepic za dame in deklice.

Popravila točno in ceno. — Zlati klobuki vedno v zalogi.

Novi tečajji

za slovensko stenografijo, nemško stenografijo, strojepljane, slovensko korespondenco, nemško korespondenco, računstvo, slovensko knjigovodstvo, nemško knjigovodstvo, slovensčino za začetnike, hrvaščino, nemščino za začetnike, lepopisje in cirilico

začnejo dne 3. majnika 1920.

Zasebni učni zavod LEGAT

492 v MARIBORU, Vetrinjska ulica 17/I.

Obširni program brezplačno. — Telefon št. 31/VIII.

SLIVOVKO, TROPINJEVEC, RUM,

BRINJEVEC, COGNAC medic., OLJE namizno,

KAVO, RIŽEV ŠKROB, KIS l. t. d.

priporoča tvrdka

Gregorc & Verlič, Ljubljana

veletrgovina kolonijalnega blaga in žganja.

Pri vagonem odietu žganja, trgovcem znaten popust.

Eau de Cologne Kolinska voda

250 de la Maison : Tvrdke : 250

!! Vant plus que d'or !! Bolj zahtevano kot zlato!

Vent en gros. — Parfumerie des Fleurs de France.

Prodaja na debelo. Parfumerija cvetja Francije.

Ljubljana . . . Pred Škofijo 21.

Pozor! Pavel in pevka družva! Pozor!

Mala pesmarica

za moški zbor; žepna izdaja 11x15 cm

Stev. 1. Davorin Jenko: Sto čutiš, Srbije tužni?

2. Ivan pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka.

3. Anton Hajdrih: Slabo sveča je briela.

4. Anton Hajdrih: Pod oknom.

5. Anton Hajdrih: V sladkih sanjah.

Vsaka pesem stane 1 K; 21 izvodov 10 K.

Dobiva se v

Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marijin trg šte. 8.

Inženjer

dr. MIROSLAV KASAL, oblast. poverjeni stavbni inženjer Ljubljana, Hliserjeva ulica 7.

Specijalno stavbeno področje za beton-ske, železobetonske in vodne zgradbe. Izraha vodnih sil.

Oglasujte v "Jugoslaviji" Oglasi v "Jugoslaviji" imajo največji uspeh.